

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र

एम. ए. भाग १ व २ सत्र १ ते ४ इतिहास (जुना अभ्यासक्रम)

ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२४ परीक्षा

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबद्दल आपले स्वागत. एम. ए. भाग १ व २ या अभ्यासक्रमामध्ये प्रत्येक विषयासाठी ८० गुणाची लेखी परीक्षा + २० गुणांचे स्वाध्याय अशी सत्र परीक्षापध्दती लागू आहे. एम. ए. भाग १ व २ सत्र १ ते ४ साठी जुन्या अभ्यासक्रमानुसार प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांकरिता स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या अभ्यास केंद्राकडे जमा करणे आवश्यक आहे. दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या मुख्य कार्यालयामध्ये स्वाध्याय स्वीकारले जाणार नाहीत.

नियम :

1. सत्र परीक्षामध्ये प्रत्येक पेपरसाठी लेखी परीक्षा ८० गुण व स्वाध्याय २० गुण अशी एकूण १०० गुणांची आहे.
2. सत्र १ ते ४ करिता प्रथम पुनर्प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी (Repeater) तुम्ही निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी एक असे स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहेत. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद / A4 size paper वापरावा.
3. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरूपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरूपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
4. लिहून पूर्ण केलेले सर्व पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यास केंद्रावर विहित वेळेत पोहोच करावेत (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.
5. विद्यार्थ्यांनी स्वाध्याय अभ्यास केंद्रामध्ये जमा करणेच्या अंतिम तारखा स्वतंत्र परिपत्रकाद्वारे www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावरील Distance Education → Online Notice Board (http://www.unishivaji.ac.in/distedu/notice_board.aspx) या लिंकवरती नंतर प्रसिध्द करण्यात येतील यांची संबधितांनी नोंद घ्यावी.
6. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्णमूल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
7. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे

गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.
- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

अभ्यासक्रमाचे नांव :

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र :

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :

परीक्षा बैठक क्रमांक

1. अभ्यास केंद्राचे नाव -----

2. विद्यार्थ्यांचे पूर्ण नाव -----

3. पूर्ण पत्ता : -----

----- पिन कोड नं.-----

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ----- सत्र -----

6. पेपरचे नाव : -----

7. पेपर क्रमांक : -----

8. सबजेक्ट कोड : -----

9. परीक्षा बैठक क्रमांक -----

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. : -----

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : -----

12. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी : -----

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : -----

परीक्षकांची स्वाक्षरी : -----

M.A. Part I and II Sem. I to IV History (Old Syllabus)
Assignment Question October/ November 2024 Exam
एम. ए. भाग १ व २ सत्र १ ते ४ इतिहास (जुना अभ्यासक्रम)

स्वाध्याय प्रश्न ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२४ परीक्षा
(प्रत्येक प्रश्नास २० गुण)

M.A. History Semester I

HIST 101 : Early India (from the beginning to 3rd Century B.C.)

प्रश्न १: भारतातील पहिल्या नागरीकरणाच्या दृष्टीने हडप्पा संस्कृतीच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

किंवा

प्रश्न २ : मौर्य साम्राज्याच्या स्थापनेतील चंद्रगुप्त मौर्य याचे योगदान स्पष्ट करा.

Question 1 : Discuss the features of Harappa Civilization in the context of first urbanization.

OR

Question 2 : Explain the contribution of Chandragupta Maurya in the foundation of Maurya Empire.

HIST 102 : Aspects of Medieval Indian History (1206 - 1750)

प्रश्न १: मध्ययुगीन भारताच्या इतिहासासाठी एतद्देशीय (भारतीय) साधनांचे महत्त्व स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न २ : मुघल काळातील व्यापाराच्या स्थितीचे विश्लेषण करा.

Question 1 : Explain the importance of Indigenous sources for Medieval Indian history.

OR

Question 2 : Analyze the condition of trade in the Mughal period.

(Elective Courses)/ (Optional Papers)

HIST-106: Legacy of the Marathas

प्रश्न १: छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या स्वराज्याचा वारसा स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न २ : मराठा काळातील किल्ले, गढी व वाडे यांच्या स्थापत्यवैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.

Question 1: Explain the legacy of Chhatrapati Shivaji Maharaj's Swarajya.

OR

Question 2: Describe the architectural features of Forts, Gadhi and Wada during Maratha period.

HIST-108: Rise of Nationalism in India (1858-1905)

प्रश्न १: राष्ट्रीय सभेच्या स्थापनेमागील प्रक्रिया स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न २ : भारताच्या स्वातंत्र्यलढ्यात जहालांच्या योगदानाची चर्चा करा.

Question 1 : Explain the process of foundation of Indian National Congress.

OR

Question 2 : Discuss the contribution of Extremist in India's freedom struggle.

HIST-110: Making of 19th Century Maharashtra

प्रश्न १: ब्रिटीशकाळातील जमीन महसूल पद्धतीत झालेल्या बदलांचे वर्णन करा.

किंवा

प्रश्न २ : ब्रिटीशकाळात औद्योगिक क्षेत्रात झालेल्या बदलांचे आणि त्याच्या परिणामांचे वर्णन करा.

Question 1 : Describe the changes in land revenue system under British rule.

OR

Question 2 : Describe the changes in Industrial section and its impact under British rule.

M.A. History Semester II

HIST- 201 Institutions under the Marathas

प्रश्न १: मराठा राजपदाच्या सिद्धांताची चिकित्सा करा.

किंवा

प्रश्न २ : महाराष्ट्रामधील इस्लाम धर्माच्या प्रभावाची चर्चा करा.

Question 1 : Analyze theory of Maratha kingship.

OR

Question 2 : Discuss the impact of Islam on Maharashtra.

HIST - 202 National Movement in India (1905- 1947)

प्रश्न १: राष्ट्रवादाची संकल्पना स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न २ : डाव्या चळवळीच्या राष्ट्रीय आंदोलनातील योगदानाची चिकित्सा करा.

Question 1 : Explain the Concept of Nationalism.

OR

Question 2 : Analyze the role of Left Movement in the Indian National Movement.

(Elective Courses)/ (Optional Papers)

HIST- 206 Devotional Cults in Medieval India (1206-1750)

प्रश्न १: तुलसीदास आणि सूरदास यांचे कार्य स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न २ : शीख धर्माचे स्वरूप आणि संरचना यांची चर्चा करा.

Question 1 : Explain the works of Tulsidas and Surdas.

OR

Question 2 : Discuss the nature and structure of Sikh Religion.

HIST-209 Social Reform Movements in 19th Century India

प्रश्न १: एकोणिसाव्या शतकातील समाजसुधारणेच्या कारणांची चर्चा करा.

किंवा

प्रश्न २ : नारायण गुरु यांच्या समाज सुधारणेतील योगदानाची चर्चा करा.

Question 1 : Discuss the causes behind Nineteenth Century Social Reform Movements.

OR

Question 2 : Discuss the contribution of Narayan Guru in Social Reforms.

HIST-210 Maharashtra Today (1960-2000)

प्रश्न १: महाराष्ट्रातील कृषि आणि सहकार चळवळीची चर्चा करा.

किंवा

प्रश्न २ : महाराष्ट्रातील दलित चळवळीची चिकित्सा करा.

Question 1 : Discuss the Agriculture and Cooperative Movement in Maharashtra.

OR

Question 2 : Analyze the Dalit Movement in Maharashtra.

M.A. History Semester III

HIST- 301 Traditions of History Writing

प्रश्न १: आधुनिक युरोपातील अॅनाल्स इतिहास लेखन परंपरेची चिकित्सा करा.

किंवा

प्रश्न २ : अब्राह्मणी इतिहासलेखन परंपरेची चर्चा करा.

Question 1 : Analyze Annals History Writing Tradition in Modern Europe.

OR

Question 2 : Discuss the Non-Brahmin Historiography.

HIST - 302 Twentieth Century World (1900 to 1950)

प्रश्न १: राष्ट्रवादाच्या उदयाची चर्चा करा.

किंवा

प्रश्न २ : इटली आणि जर्मनी मध्ये हुकुमशाहीच्या उदयाची चिकित्सा करा.

Question 1 : Discuss the rise of Nationalism.

OR

Question 2 : Analyze the rise of Dictatorship in Italy and Germany.

(Elective Courses)/ (Optional Papers)

HIST- 310 History of Russia (1900 to 1950)

प्रश्न १: रशियन राज्यक्रांतीतील लेनिनच्या योगदानाची चर्चा करा.

किंवा

प्रश्न २ : युद्धकालीन साम्यवाद (अत्याग्रही साम्यवाद) आणि नवे आर्थिक धोरण स्पष्ट करा.

Question 1 : Discuss the contribution of Lenin in Russian Revolution.

OR

Question 2 : Explain War Communism and New Economic Policy.

HIST- 320 Economic History of 19th Century India.

प्रश्न १: दख्खनमधील रयतवारी पद्धतीची चर्चा करा.

किंवा

प्रश्न २ : धन निस्सारण सिद्धांताचे विश्लेषण करा.

Question 1 : Discuss the Rayatwari Settlement in Deccan.

OR

Question 2 : Analyze the Drain of Wealth theory.

M.A. History Semester IV

HIST- 401 Recent Trends in History Writing

प्रश्न १: उत्तर-आधुनिकतावादाचा परिणाम स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न २ : डिजिटल ऑर्काइव्हच्या प्रकारांची आणि स्वरूपाची चर्चा करा.

Question 1 : Explain the impact of Post-modernism

OR

Question 2 : Discuss the type and nature of Digital Archives.

HIST - 402 Twentieth Century World (1950 to 2000)

प्रश्न १: विसाव्या शतकातील अलिप्ततावादी चळवळीचे वर्णन करा.

किंवा

प्रश्न २ : संवाद आणि माहिती तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीची चिकित्सा करा.

Question 1 : Describe Non-Aligned Movement in Twentieth Century. .

OR

Question 2 : Analyze the progress of Communication and Information Technology.

(Elective Courses)/ (Optional Papers)

HIST- 411 History of Indian Women

प्रश्न १: स्त्रियांच्या इतिहासाच्या महत्त्वाची चर्चा करा.

किंवा

प्रश्न २ : गांधीवादी चळवळीतील स्त्रियांच्या भूमिकेची चर्चा करा.

Question 1 : Discuss the importance of Women's History.

OR

Question 2 : Discuss the role of Women in Gandhian Movement..

HIST- 417 History of Travel and Tourism in India

प्रश्न १: धार्मिक तीर्थस्थळांचे वारसा म्हणून महत्त्व स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न २ : भारतीय खाद्य पदार्थांच्या सांस्कृतिक महत्त्वाची चर्चा करा.

Question 1: Explain the importance of Religious Destinations as Heritage.

OR

Question 2: Discuss the cultural importance of Indian Cuisine.

HIST- 421 Freedom Movement in Southern Maratha Country States

प्रश्न १: ब्रिटीश पॅरामाउंटसीच्या स्वरूपाची चर्चा करा.

किंवा

प्रश्न २ : दक्षिण मराठा संस्थानांतील प्रजा परिषद चळवळीचे वर्णन करा .

Question 1: Discuss the nature of British Paramountcy.

OR

Question 2: Describe the Parja Parishad Movement in Southern Maratha Country States.